

ת"פ 26218/06/20 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד סעיד בן חמיד סדאן, נאפלה בת חוסיין סדאן

בית משפט השלום בבאר שבע

י"ב תמוז תשפ"א
22 יוני 2021

ת"פ 26218-06-20 מדינת ישראל נ' סדאן ואח'
תיק חיצוני: 35/2019
לפני כב' השופט רון סולקין
המאשימה

מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד אורלי פיתוסי

נגד
הנאשם

1. סעיד בן חמיד סדאן
2. נאפלה בת חוסיין סדאן
ע"י ב"כ עו"ד מחמד מסבאחה

גזר דין

כתב האישום והשתלשלות הדין

הנאשמים שלפני נותנים את הדין בגין עבירה של השאת קטינה, בניגוד לסעיף 2(ג) לחוק גיל הנישואין, תש"י - 1950 (להלן: "החוק").

נגד הנאשמים הוגש כתב אישום, בו ביקשו להודות, כפי שהוא, שלא במסגרת הסדר טיעון.

הנאשמים הם הוריה של נ' ס' (להלן: "נ"), קטינה, ילידת 00.00.1999, שהיתה בת 17 ו-8 חודשים במועד הרלוונטי לכתב האישום.

על פי עובדות כתב האישום, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר ליום 01.08.2017, פנה כרים בורסי (להלן: "כרים") אל הוריו והביע בפניהם את רצונו להינשא לנ'.

בהמשך לאמור לעיל, פנה כרים יחד עם אביו לנאשם, וביקש את ידה של נ'. הנאשם שאל לדעתה של נ' וזו הביעה את הסכמתה לנישואין. בנוסף, התייעץ הנאשם עם הנאשמת, ולאחר שאף היא הביעה את הסכמתה - החליטו הנאשמים להתיר את נישואי כרים ונ', זאת על אף שבמועד הנישואין, היתה נ' קטינה בת כ-17 ו-8 חודשים, ונתונה לאפטרופסות של הנאשמים.

לאחר הנישואין, פנו כרים ונ' לבית הדין השרעי, בבקשה ליתן תוקף לנישואיהם מיום 01.08.2017.

ביום 23.08.2017, אשרר בית הדין השרעי את הנישואין.

תחילה, טענה ההגנה כי יש להורות על ביטול כתב האישום, אך לאחר הליך מקדמי הודיעה, כי הנאשמים מודים בעובדות כתב האישום כפי שהוא.

הצדדים טענו לעונש באופן חופשי, ומכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה, לא הגישה לעניין העונש.

ההגנה הגישה, לעניין העונש, ראיות כדלקמן:

- אישור על נכות רפואית לנאשם 1 - נ/1;
- אישור על נכות רפואית לנאשמת 2 - נ/2;
- סיכום מידע רפואי לנאשמת 2 - נ/3;
- תמצית החלטת קיום נישואין בין בתם של הנאשמים לבין חתנם - נ/4.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה בכתב (ת/1) והשלימה אותן על-פה.

התביעה טענה לפגיעה בכבוד האדם; מעמד האשה; באינטרס ההגנה על קטינים; בשלטון החוק; בטובת החברה הישראלית ובקידומה.

התביעה טענה, כי מעשי הנאשמים מהווים פגיעה בכבודה של הנערה - הקטינה ובמעמדה, ושגם אם זו הסכימה לנישואין - אין הדבר מעיד על הבנתה העמוקה בנוגע למוסד הנישואין.

התביעה טענה, כי אמנם, בתרבויות מסוימות, נישואי קטינים הם בגדר נורמה רצויה, אך הדבר אינו עולה בקנה אחד עם הערכים של החברה הישראלית והאינטרס של שמירה על קטינים.

התביעה ביקשה להעביר מסר ברור וחד משמעי, לפיו יש למגר התופעה של השאת קטינים, למען הרתעת היחיד והרבים.

התביעה טענה, כי המדובר בעבירה, שנעברה לאחר תכנון מראש, ומבלי שפנו הנאשמים לקבלת היתר מבית משפט לענייני משפחה.

התביעה טענה, כי בעבירה שעברו הנאשמים, יש פוטנציאל נזק בנוגע להשכלה; תעסוקה; ומצב כלכלי, כך לפי מחקרים שנערכו.

התביעה עתרה למתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד מאסר קצר בכליאה ממשית.

התביעה ביקשה למקם עונשם של הנאשמים בתחתית המתחם, לצד מאסר מותנה, התחייבות וקנס.

ההגנה טענה, כי טענות התביעה אינן מתאימות למקרה דנן.

ההגנה טענה, כי מדובר בנאשמים אנאלפבתיים.

הנאשמים לא פעלו במחשכים, אלא פנו לבית הדין השרעי לקבלת אישור נישואין.

גילה של הקטינה היה גבולי מבחינת חוק גיל הנישואין ולא נגרם לה כל נזק.

ההגנה טענה, כי מדובר בנאשמים מבוגרים, במצב בריאותי ברי, כשהנאשם 1 אף סובל מנכות.

ההגנה ביקשה שלא למצות את הדין עם הנאשמים, ולהסתפק בעונש של התחייבות להימנע מעבירה ובקנס.

בדברו האחרון של הנאשם 1, מסר, כי הוא אב ל-10 ילדים, 5 בנים ו-5 בנות. לדבריו, כולם נשואים, ואף בתו, שבגין נישואיה הוגש כתב האישום, נשואה ויחסיה עם בעלה טובים. הנאשם לא ידע לומר בן כמה הוא, סבר שהוא בן כ-60.

הנאשמת 2 - ויתרה על זכותה לומר את דברה האחרון.

דין והכרעה

החוק במדינת ישראל מגדיר השאת קטינים כעבירה.

יצוין, כי עד לשנים האחרונות - עמד גיל הנישואין המותר בחוק על 17 שנים (כשבמקרים מתאימים, אף ניתן היתר לנישואין בגיל מוקדם יותר). מצב זה השתנה עם חקיקת תיקון מס' 6, משנת תשע"ד - 2013, לחוק, וגיל הנישואין הועלה ל-18.

בדורות קודמים - נישאו אנשים רבים, מכל קבוצות האוכלוסיה, בגילאים צעירים יותר. גם בדורנו אנו קיימים מגזרים שונים, בהם מקובלים נישואין בגיל מוקדם ויצוין, כי לא הוצגו ראיות על כך, שנישואין אלה, הם בעלי פוטנציאל לפגוע בצדדים הנישאים, או בעלי הסתברות גבוהה יותר לפקוע, מאשר נישואין בגיל מאוחר יותר. אמנם, התביעה הסתמכה על הדוח הבין-משרדי בענין עבירות פוליגמיה, שם נטען, כי נישואין אלה עלולים להוות כר פורה לניצול וכן לפגוע בעתיד התעסוקתי והלימודי של בני הזוג. אך מנגד, נשמעות גם טענות הפוכות, לפיהן - דווקא זוגות שנישאו בגיל צעיר ובונים יחד את עתידם האישי, המקצועי והכלכלי, מגלים אחריות בגיל מוקדם, ומקימים מערכת משפחתית שהיא בעלת סיכויים גדולים יותר להחזיק מעמד לאורך זמן, תוך ששני בני הזוג אף לומדים ומתקדמים בחייהם, כאשר דווקא העובדה, כי חיים במסגרת זוגית ומשפחתית מסודרת, מאפשרת תמיכה הדדית ומסייעת להתקדמותם. מכל מקום, לא הוצגו נתונים המלמדים על הסתברות סטטיסטית מובהקת, התומכת בטענות התביעה, שחלקן מקורם בדוחות של ארגונים חוץ ממשלתיים, המקדמים השקפות ועמדות שונות.

חירות הפרט היא ערך יסוד בשיטתנו המשפטית וככלל - יש לזכור, כי ההורים הם הדואגים והמבינים את הטוב לצאצאיהם. על רשויות המדינה ובכללן - בית המשפט - להיזהר מנקיטת עמדות פטרנליסטיות.

לכך יש להוסיף, כי מצב בו אותם קטינים, ממגזרים אחרים, ינהלו קשר זוגי, לרבות מגורים יחדיו ואף הבאת ילדים לעולם - לא יהווה עבירה כל עוד לא נישאו בנישואין כדת וכדין וזאת למרות, שעל פי המצב התחקיתי היום - לזוגות החיים כ"ידועים בציבור" קיימות זכויות משפטיות, שאינן בהכרח נופלות מזכויותיו של זוג נשוי. גם כאן ראוי לתת את הדעת - האם נכון להפלות לרעה דווקא מי שבחר למסד קשר זוגי.

בכל מקרה, גם אם מצא המחוקק לאסור תופעה זו ולהעלות את רף גיל הנישואין המותר - עדין, על בית המשפט למצות הדין, בתחילת הדרך, במתינות וזאת מכוח העיקרון הידוע, לפיו - אין עונשין אלא אם מזהירין. אכיפת עבירות מסוג זה באופן שיטתי החלה רק לאחרונה ועל הענישה שתושפת להיות מדורגת.

בעת קביעת מתחם הענישה יקח בית המשפט את מידת החריגה מגיל הנישואין המותר, ואת פער הגיל בין בני הזוג.

במקרה דנן, המדובר בחריגה שאינה גדולה (גיל 17 ו-8 חודשים) ובגיל, בו יש באפשרות הקטינה להבין משמעות הנישואין. שהרי, עד לפני שנים ספורות, לא היתה כל מניעה להינשא בגיל זה. כמו כן, פער הגיל בין בני הזוג אינו משמעותי, כשעל פי תעודת הנישואין נ/4, הבעל הוא יליד 1995, והכלה - ילידת 1999. כך שהמדובר בזוג צעיר שנישא ובונה את חייו יחדיו.

במקרה דנן, לא הוצגו ראיות, בענינם של הנאשמים העומדים לדין - המדובר בנישואין, שנלווה להם אלמנט של ניצול או כפיה. ההיפך הוא הנכון - על פי המפורט בכתב האישום - הסכימה הקטינה לנישואין ולא נטען, כי הופעל עליה לחץ כלשהו.

יתר על כן, מאז העבירה חלפו כבר כ-4 שנים, במהלכן חיים בני הזוג יחדיו, ללא בעיות מיוחדות.

בנסיבותיו של המקרה דנן - יקבע בית המשפט את מתחם הענישה החל מעונש צופה פני עתיד ועד לעונש מאסר בפועל בן מספר חודשים, אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

בהיעדר הרשעות קודמות ובהיעדר נסיבות אחרות לחומרה - תושת ענישה על הצד הנמוך של המתחם.

לנוכח מצבה הסוציו-אקונומי של המשפחה; גילם של הנאשמים; וכן היות הנאשמים שניהם לא בקו הבריאות - אין בית המשפט מוצא הכרח בהשתתף קנס וניתן להסתפק גם בעונש כספי, שיהיה צופה פני עתיד.

סיכום

לאחר שבית המשפט עיין בטיעוני התביעה בכתב; שמע טענות הצדדים על פה; עיין במסמכים שהוגשו; ולאחר ששמע דברו האחרון של הנאשם 1 - גוזר על הנאשמים את העונשים כדלקמן:

א. לכל אחד מהנאשמים - 6 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והתנאי - שהנאשמים לא יעברו עבירה בניגוד לחוק גיל הנישואין, תש"י-1950;

ב. כל אחד מהנאשמים יצהיר על התחייבות בסך 5,000 ₪, להימנע, בתוך שלוש שנים מהיום, מכל עבירה שיהיה בה כדי להפעיל את המאסר המוטנה, שהושת בסעיף א' לעיל. לא תימסר התחייבות - יאסר הנאשם, שנמנע מלמסרה, למשך 21 יום.

הודעה זכות ערעור.

ניתנה היום, י"ב תמוז תשפ"א, 22 יוני 2021, במעמד הצדדים.